

Ambrozy Marián

Associate professor, PhD in Systematic philosophy
College of International Business ISM Slovakia in Prešov
1 Duchnovičovo námestie
Prešov 080 01, Slovak Republic
ambrozy@ismpo.sk

ZA AKADEMIKOM ONDREJOM HRONCOM

Ondrej Hronec sa narodil 23. februára 1938 v Gočove. Bol prasnynovcom známeho matematika akademika Jura Hronca. Po štúdiách na gymnáziu v Rožňave a Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre nastúpil do praxe. Ešte v čase štúdií sa aktívne zúčastnil aj legendárneho štrajku vysokoškóľákov roku 1956. Čoskoro sa stal najmladším predsedom Jednotného roľníckeho družstva v Československu. Túto funkciu vykonával v rodnej obci Gočovo. Neskôr nastúpil ako odborný asistent na Univerzite veterinárneho lekárstva v Košiciach. Tu založil predmet ochrana a tvorba životného prostredia. Súčasnej prednášal aj na Technickej univerzite v Košiciach, predmet ochrana ovzdušia, ekonomika a právna ochrana životného prostredia. Od roku 1982 pôsobil ako riaditeľ Detašovaného pracoviska v Košiciach Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, neskôr prešiel pracovať na materskú prevádzku do Nitry. Rádus svojich vysokoškolských pracovísk rozšíril aj na Stredoeurópsku vysokú školu v Skalici a Prešovskú univerzitu. Aktívne prednášal do svojej osemdesiatky. Možno konštatovať, že na slovenských univerzitách založil enviromentálne vzdelávanie.

Hlavným poľom práce Ondreja Hronca bola jeho vedecká činnosť. Na tomto poli dosiahol rozhodujúce úspechy. Spolupracoval aj s významným enviromentalistom a chemikom akademikom Blažejom. Vedecky sa orientoval na ochranu životného prostredia, na využívanie prírodných zdrojov racionálnym spôsobom. Má zásluhy na vypracovaní rozsahu škôd v imisnej oblasti na Slovensku. Medzi jeho hlavné zásluhy patrí účasť na likvidácii následkov havárie Černobyľskej elektrárne na území Bieloruska. Za túto činnosť bol ocenený riadnym členstvom Bieloruskej akadémie vied, ktoré získal približne pred dvadsiatimi rokmi. Skúmal

[<http://perspectives-ism.eu>]

dopady negatívneho antropogénneho vplyvu na kvalitu životného prostredia a na kvalitu života v regiónoch. Upozorňoval už v časoch ranej normalizácie na škodlivé dôsledky výroby hliníka na Gemeri, ako aj inde. Žiaľ, jeho vedecké výsledky boli iba postupne zavádzané do praxe, neudialo sa tak ihneď v 60. a 70. rokoch 20. storočia. Na druhej strane, práve Ondrej Hronec patril k tým, ktorí našartovali dôsledné ekologické zmeny v rámci Slovenska, ktoré sa započali už počas socializmu. Mal praktický vplyv aj na ozdravenie životného prostredia aj v iných štátoch, napríklad v Bielorusku.

Akademik Hronec neobmedzil svoju činnosť len na vedu. Bol praktizujúcim veriacim a vysoko aktívnym evanjelikom. V rámci Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania pôsobil ako vrchný dozorca Gemerského seniorátu. Vo svojich publikáciách zdôrazňoval aj kresťanský rozmer svojich vedeckých výskumov.

Významná je aj publicistická činnosť Ondreja Hronca. Okrem vedeckých kníh a článkov je autorom popularizačných monografií, predovšetkým o ekológii a enviromentalistike. Významným spôsobom sa pričínal aj k zachovaniu pamiatky na svojho prastrýka akademika Jura Hronca, či už v podobe múzejnej expozície, ale aj publikácií. Možno povedať, že Ondrej Hronec nebol len vedec, ale aj spisovateľ.

Ondrej Hronec zachoval po sebe aj niekoľko filmov. Sú venované predovšetkým ekológii a poľnohospodárstvu. Ide predovšetkým o dokumentárne filmy. Tvoril aj rozhlasové pásma.

Ondrej Hronec získal za svoj život všetky vedecké stupne, aké mohol vo svojom odbore dosiahnuť. Stal sa profesorom, doktorom vied, čestným profesorom, čestným doktorom a nakoniec aj akademikom Bieloruskej akadémie vied v Minsku. Získal Stöckelovu aj medailu sv. Gorazda.

Akademik prof. h. c. prof. Ing. Ondrej Hronec, DrSc., Dr. h. c. zomrel náhle 13. júna 2023 v Košiciach. Je pochovaný v rodnom Gočove.